

Javaprogrammering - Del 4

- Inl2 - genomgång med UML-grafer
- Grafisk applikation + Javadoc
- Mera Applet
- Grafiska gränssnitt, händelsestyrning
- Grafikhantering (omritning)

1

Luddigt krav

- ”Det ska finnas möjlighet att monitorera serverns aktiviteter”
  - grafiskt fönster
  - CPU-utnyttjande
  - diskutnyttjande
  - nätverkslast per klient
  - NEJDAÅ
- se upp för luddiga krav

2

OO-analys Java Inl2

- paketdiagram
  - indelning i subsystem
- klassdiagram
- objektdiagram
- sekvensdiagram

3

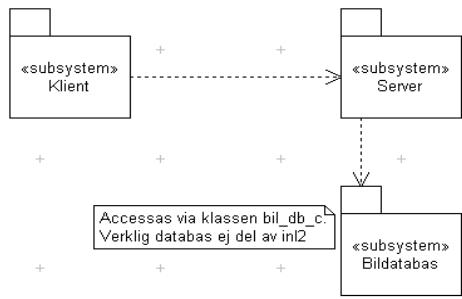

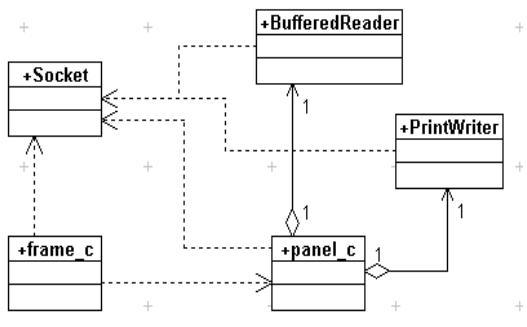

Bil-DB subsystem

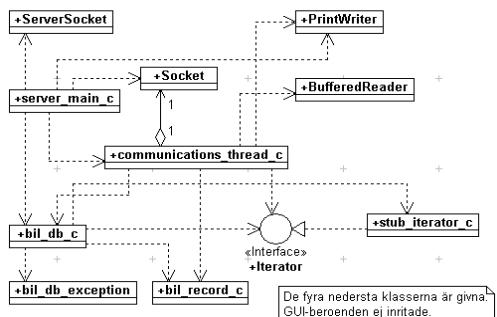
4

Klassdiagram - klient

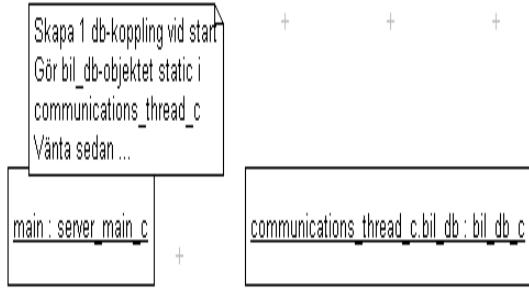
5

Klassdiagram - Server

6

Objektdiagram - Server start

7

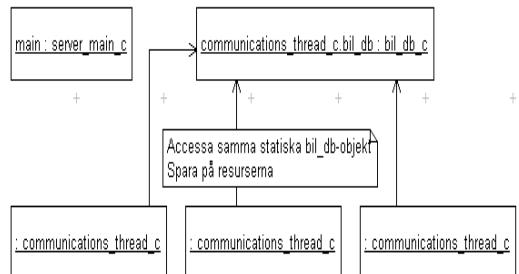

Objektdiagram - Server full

8

Winapp/Javadoc

- applikationer svårt
  - nej, som att skriva applets ...
- JAVADOC
  - ger HTML-dok

9

Kodexempel

- Roten ur i en applikation
- å' så JAVADOC
  - ger HTML-dokumentation
- Special
  - Applet i en applikation

10

Windowsapplikation

- startas från main-metod
  - till skillnad från en applet
- skaffa en Frame
  - ramar in huvudfönster
- lägg en Panel i Frame
  - för utplacering av kontroller
- kör show på framen

11

Start/Avslut

- start från DOS-fönster
- avslut om inget görs
  - Ctrl-C krävs i DOS-fönstret
- glöm därför inte
  - addWindowListener
  - windowClosing-hantering
    - System.exit(0)

12

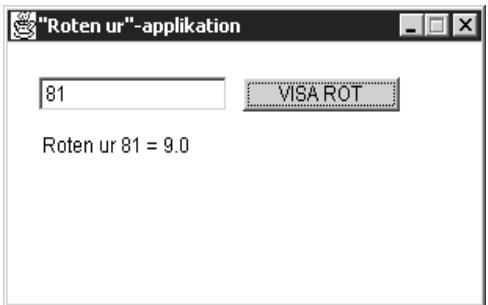
---

sqrt_c som Panel

- ta bort import java.applet.Applet
  - behövs inte i en applikation
- class sqrt_c extends Panel
  - istället för extends Applet
- public sqrt_c()
  - konstruktur
  - ERSÄTTER init i Appletklassen

13

frame_c - Körexempel

14

frame_c - 1

```
import java.awt.Frame;
import java.awt.event.WindowAdapter;
import java.awt.event.WindowEvent;

/**
Klassen innehåller en mainfunktion
som kan fungera som en mall för hur
man bygger Windowsapplikationer i
Java.
*/
public class frame_c
{
```

15

frame_c - 2

```
/**  
 * Skapar en frame och kör en Panel i framen  
  
 * @param args  
 * Utnyttjas inte  
  
 * @return  
 * status till operativsystemet  
 */  
public static void main( String args[] )  
{
```

16

---

frame_c - 3

```
Frame frame = new Frame(  
    "\\"Roten ur\\\"-applikation" );  
  
sqrt_c panel = new sqrt_c();  
panel.setBounds( 10, 10, 300, 150 );  
frame.add( panel );  
frame.pack();  
frame.setResizable( false );
```

17

---

frame_c - 4

```
frame.addWindowListener(  
    new WindowAdapter()  
    {  
        public void windowClosing(  
            WindowEvent wev )  
        {  
            System.exit( 0 );  
        } // windowClosing  
    } // WindowAdapter  
>;  
frame.show();  
} // main  
  
} // frame_c
```

18

JAVADOC på frame_c, sqrt_c

```
C:\neget\java\ht00\folex\ordgissapp>javadoc -private *.java
Loading source file frame_c.java...
Loading source file ordgiss_c.java...
Generating index.html...
Building tree for all the packages and classes...
Building index for all the packages and classes...
Generating overview-tree.html...
Generating package-list.html...
Generating deprecated-list.html...
Building index for all classes...
Generating allclasses-frame.html...
Generating packages.html...
Generating frame_c.html...
Generating ordgiss_c.html...
Generating orggiss_c.folex_chx_listener.html...
Generating orggiss_c.folex_chx_listener.html...
Generating serialized-form.html...
Generating package-list...
Generating help-doc.html...
Generating stylesheet.css...
C:\neget\java\ht00\folex\ordgissapp>
```

19

Filer

- Uj vad mycket filer!
- tråligt och besvärligt
  - nej, inte alls
  - dubbelklicka på index.html
    - startpunkt för webbsajter

20

Körexempel - HTML-dok

The screenshot shows a Microsoft Internet Explorer window with the title "Generated Documentation (Untitled) - Microsoft Internet Explorer". The address bar shows the URL "C:\neget\java\ht00\folex\ordgissapp\index.html". The page content displays the JavaDoc for the "frame_c" class. The left sidebar lists "All Classes" with "frame_c" selected. The main content area shows the class hierarchy: "frame_c" extends "java.lang.Object". Below this, there is a note: "Klassen innehåller en mainfunktion som kan fungera som en mall för hur man bygger Windowsapplikationer i Java." At the bottom, there is a "Constructor Summary" section.

Special - Applet i applikation

- Applet ärver från Panel
  - en Applet är en Panel
- lägg en Applet i en Frame
  - anropa init i Appletklassen
  - ingen annan gör ju det ...
- kör show på Framen
- går bara med en ”snäll” applet ...

22

Utnyttja Appletmetoder

- *init*-metoden för engångsarbete
  - t.ex. hämta bilder
- *start*-metoden
  - starta trådar
  - starta allt om det ändå ska nyköras
- *stop*-metoden
  - stoppa startade trådar och stäng AV ljud !
- *paint*-metoden
  - för omritning av applet

Applet-parametrar

- Anges i HTML-koden likt:

```
<APPLET CODE=TheApplet.class WIDTH=100 HEIGHT=100>
<PARAM NAME=ParamTitel VALUE="En titel">
<PARAM NAME=Antal VALUE=5>
</APPLET>
```

- Läses i appleten med metoden
getParameter:

Runnable-Applet

- visar hur länge websidebesök pågått
- parameterstyrd
  - m.a.p. det som ska presenteras
- implementerar Runnable
- run-metoden
  - beräknar tid, ställer om Label-text
- start/stop
  - startar/stoppar tidtagning

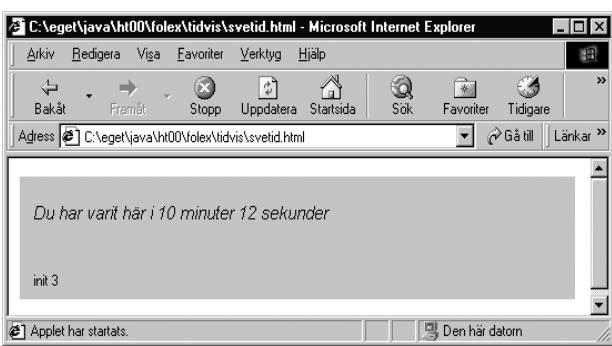
25

HTML-fil Svenska

```
<HTML>
<APPLET CODE = tid_c.class WIDTH = 500 HEIGHT = 100>
<PARAM NAME=base_msg VALUE="Du har varit här i">
<PARAM NAME=one_minute VALUE="minut">
<PARAM NAME=sev_minutes VALUE="minuter">
<PARAM NAME=one_hour VALUE="timme">
<PARAM NAME=sev_hours VALUE="timmar">
<PARAM NAME=one_second VALUE="sekund">
<PARAM NAME=sev_seconds VALUE="sekunder">
</APPLET>
</HTML>
```

26

Körexempel - svenska

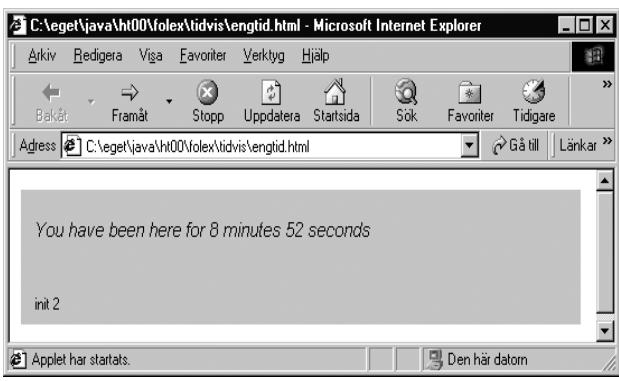
27

HTML-fil Engelska

```
<HTML>
<APPLET CODE = tid_c.class WIDTH = 500 HEIGHT = 100>
<PARAM NAME=base_msg VALUE="You have been here for">
<PARAM NAME=one_minute VALUE="minute">
<PARAM NAME=sev_minutes VALUE="minutes">
<PARAM NAME=one_hour VALUE="hour">
<PARAM NAME=sev_hours VALUE="hours">
<PARAM NAME=one_second VALUE="second">
<PARAM NAME=sev_seconds VALUE="seconds">
</APPLET>
</HTML>
```

28

Körexempel - engelska

Hämta bilder i Applets

- laddas ned från en webserver
  - via `getImage` med önskad URL

```
Image image = getImage(getCodeBase(), "imgDir/a.gif");
```

- `getCodeBase`
  - ger bas-URL från vilken Applet hämtades

Spela ljud i en applet

- metoden ***play(URL)***
  - för ljud i ”.au” format
- hämta ljud separat
  - ***getAudioClip(URL)***
    - ger objekt som implementerar interfacet **AudioClip**
    - play - spela ljudet en gång
    - loop - spela ljudet kontinuerligt
    - stop - avbryt pågående spelning

Kommunicera med browsern

- ***showStatus***
  - ger information till användaren på raden längst ned i browsern
- ***showDocument***
  - visa annan web-sida i browsern

Kommunicera med browsern

- ***showDocument(URL)*** - visa angiven web-sida
- ***showDocument(FrameOrWindow)***
  - visa angiven web-sida i utpekad HTML-frame eller fönster
  - FrameOrWindow kan vara:
    - Ett specifikt namn eller
      - blank - nytt tomt fönster
      - self - aktuellt fönster och frame
      - parent - övergripande frame
      - top - toppnivå frame

Kommunicera med browsern

- kommunicera med andra applet:ar på samma web-sida
  - AppletContext-metoden *getApplet*
  - *getApplets* ger
    - ett Enumeration-objekt som innehåller alla applet:ar på sidan

---

Kommunicera med browsern

- *getApplet*
  - annan applet namnges i HTML-fil

```
<APPLET CODEBASE=example/ CODE=Sender.class WIDTH=450  
HEIGHT=200 NAME="buddy">  
...  
</APPLET>  
  
<APPLET CODEBASE=example/ CODE=Receiver.class  
WIDTH=450 HEIGHT=35>  
<PARAM NAME="name" value="old pal">  
...  
</APPLET>
```

Grafiska användargränssnitt

- för enklare interaktion med användaren
- komponentbaserade
  - ett fåtal standardelement, t.ex.
    - knappar, listboxar, editfält m.m.
- jämför teckenbaserade gränssnitt
  - t.ex. DOS-program

Grafiska MMI:er i Java

- AWT
  - Abstract Window Toolkit
  - originalet
- JFC
  - Java Foundation Classes
  - Swingkomponenter
  - den ”nya” given

37

AWT

- Heavyweight components
- minsta gemensamma nämnare
  - för olika OS
  - innehåller (för) lite
- utnyttjar standardelement ur OS
- Peerklasser mot OS-element
  - Win32ButtonPeer
  - MacButtonPeer
  - MotifButtonPeer

38

Swing

- Lightweight Components
- beror ej av underliggande OS
- likadant oavsett OS ELLER
  - SetLookAndFeel
- rekommenderas av Javasoft
- fler komponenter än AWT

39

Komponenter i AWT

- Button, Checkbox, Choice, List
- MenuItem, TextField, Label
- TextArea, Scrollbar, ScrollPane
- Canvas
- Container
- Frame, Dialog, FileDialog, Panel

40

AWT - Checkbox

- Checkbox 1
- Checkbox 2
- Checkbox 3

```
cb1 = new Checkbox(); // Standardläget är av  
cb1.setLabel("Checkbox 1");  
cb2 = new Checkbox("Checkbox 2");  
cb3 = new Checkbox("Checkbox 3");  
cb3.setState(true); // Markera denna checkbox
```

41

AWT - CheckBoxGroup

- Checkbox 4
- Checkbox 5
- Checkbox 6

```
cbg = new CheckboxGroup();  
cb4 = new Checkbox("Checkbox 4", cbg, false);  
cb5 = new Checkbox("Checkbox 5", cbg, false);  
cb6 = new Checkbox("Checkbox 6", cbg, false);  
....
```

42

AWT - Scrollbar


```
slider = new Scrollbar(  
    Scrollbar.HORIZONTAL, 0, 100, min, max);  
.  
.
```

- I JDK 1.1 och högre finns ScrollPane

43

AWT - ScrollPane


```
ScrollPane sp1 = new ScrollPane(  
    ScrollPane.SCROLLBARS_ALWAYS);  
sp1.add(aComponent);
```

44

AWT - gruppera komponenter

- basklass för gruppering
  - Container
- flera Components läggs i en Container
- Button i en Panel
- Panel i en Frame
- Panel i en Panel

45

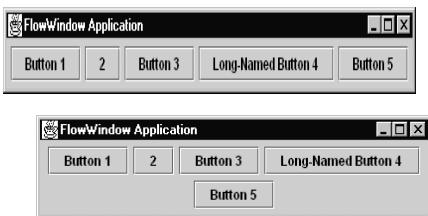
AWT - komponentplacering

- styrs av LayoutManager
- inbördes ordning mellan komponenter
  - styr fysisk placering
  - undantag: setLayout(null)
- setLayout
  - för att välja LayoutManager

46

AWT - FlowLayout

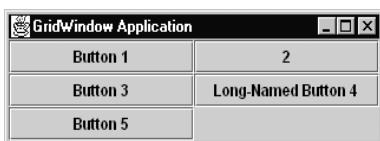
- default layout för Panel
- från vänster till höger radvis
- radbrytning vid behov

47

AWT - GridLayout

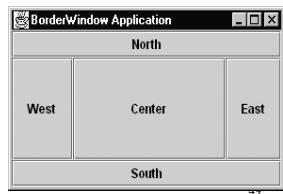
- ger samma storlek på komponenterna
- placeras i ett rutnät (tabell)
- kolumner och rader
  - argument till konstruktorn

48

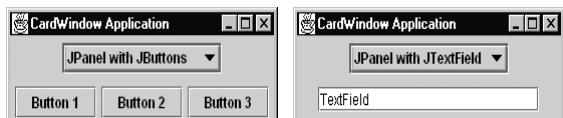
AWT - BorderLayout

- högst fem komponenter
  - kan dock vara Panel
  - Norr, Syd, Öst, Väst, Mitten.
  - add("North", comp)

AWT - CardLayout

- hanterar ett antal kort
  - kan vara Panel
- container.add("kortnamn", comp)
- cardlayout.show(container, "kortnamn")

50

AWT - GridBagLayout

- baserar sig på ett rutnät
  - komplex
- komponent kan använda mer än en ruta
- komponent behöver inte fylla en ruta
- komponent kan skala olika

Händelsestyrd programmering

- JDK 1.0.2
  - en stor händelseprocedur
  - jämför Windows-programmering i C
- JDK 1.1
  - en lyssnare per objekt
    - kan hantera flera händelser
  - lyssnar bara på intressanta händelser

52

JDK 1.1 - händelser

- lyssnare implementerar rätt interface
  - alla metoder måste implementeras
- det finns Adapters
  - klasser som helt implementerar interface
  - tomma metoder
  - kan ärvas
    - bara det intressanta behöver implementeras

53

Swing - innehåll - 1

- JButton, JCheckBox, JRadioButton, JMenuBar, JMenu, JMenuItem,
- JCheckBoxMenuItem, JRadioButtonMenuItem, JSeparator, JComboBox, JList
- JSlider, JFrame, JPanel, JApplet, JTextField, JLabel, JDialog

54

Swing - innehåll - 2

- JTabbedPane, JRootPane, JLayeredPane, JSplitPane
  - helt nya Containers
- JToolTip, JTree, JToolBar, JTable, JProgressBar
  - helt nya komponenter
- JColorChooser, JFileChooser
  - helt nya standarddialogboxar

55

Swing - paketnamn

- Swing 1.0.x
  - com.sun.java.swing
- Swing 1.1.x och senare
  - javax.swing
- varför javax ?
  - Swing en utökning
  - ingår inte i Javas standardlib

56

Swing - komponenthierarki

- basklass JComponent
  - ärver från java.awt.Container
  - kan innehålla Components
  - kan innehålla JComponents
- JFrame, JDialog, JApplet
  - ärver från motsvarande AWT-klasser

57

Swing - addera komponenter

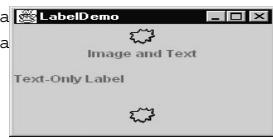
- kan inte addera direkt
- gå via getContentPane()
- i en JApplet-subklass
  - super.getContentPane().add(...)
- i en JFrame frame
  - frame.getContentPane().add(...)

58

Swing - JLabel

- motsvarar Label i AWT
- kan dessutom visa bilder

```
label1 = new JLabel(  
    "Image and Text", icon, JLabel.CENTER);  
label1.setVerticalTextPosition(JLabel.BOTTOM);  
label1.setHorizontalTextPosition(JLabel.CENTER);  
label2 = new JLabel("Text-Only Label");  
label3 = new JLabel(icon);  
super.getContentPane().add(label1);  
super.getContentPane().add(label2);  
super.getContentPane().add(label3);
```


Swing - JButton

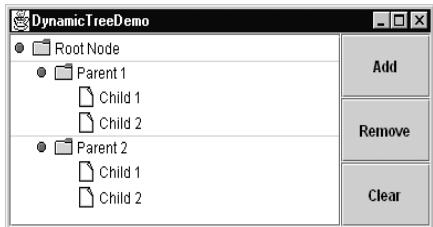
- JButton motsvarar Button i AWT
- kan dessutom ha ikon

```
b2 = new JButton(  
    "Middle button", middleButtonIcon);  
b2.setVerticalTextPosition(AbstractButton.BOTTOM);  
b2.setHorizontalTextPosition(AbstractButton.CENTER);  
b2.setMnemonic('m');
```


Swing - JTree

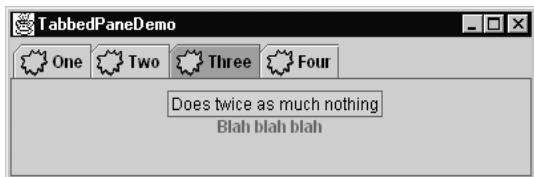
- helt ny komponent i Swing

61

Swing- JTabbedPane

- ny klass i Swing
- stöder fönster med flikar

62

Swing - hantering

- komponentplacering via LayoutManagers
  - tillägg BoxLayout
- händelsehantering via lyssnare
  - mer att lyssna efter än awt-klasserna
- med andra ord
  - samma hantering som för awt-klasser

63

Swingexempel - JLF

64

Swingexempel - WLF

65

---

frame_c - 1

```
import javax.swing.JFrame;
import javax.swing.JLabel;
import javax.swing.JPanel;
import javax.swing.JButton;
import javax.swing.BorderFactory;
import javax.swing.UIManager;
import java.awt.event.WindowAdapter;
import java.awt.event.WindowEvent;
import java.awt.event.ActionListener;
import java.awt.event.ActionEvent;
import java.awt.GridLayout;
```

66

---

frame_c - 2

```
public class frame_c extends JFrame  
{  
    public frame_c( String titel )  
    {  
        super( titel );  
  
        this.num_lbl = new JLabel(  
            frame_c.num_prefix + "0    " );  
  
        JButton count_btn = new JButton(  
            "Jag är Swingknapp!" );  
        count_btn.setMnemonic( 'J' );  
        count_btn.addActionListener(  
            new count_btn_listener() ); // ActionListener obj
```

67

frame_c - 3

```
JPanel panel = new JPanel();  
panel.setBorder(  
    BorderFactory.createEmptyBorder(  
        30,          // top  
        30,          // left  
        10,          // bottom  
        30 ) ); // right  
  
panel.setLayout( new GridLayout(  
    0,    // rows, 0 = hur många som helst  
    1)); // cols  
panel.add( count_btn );  
panel.add( this.num_lbl );
```

68

frame_c - 4

```
super.getContentPane().add( panel );  
super.pack();  
  
super.addWindowListener(  
    new window_exit_listener() ); //WindowListener obj  
} // frame_c
```

69

frame_c - 5

```
private class count_btn_listener
    implements ActionListener
{
    public void actionPerformed( ActionEvent aev )
    {
        handle_count_btn();
    }
} // count_btn_listener
```

70

---

frame_c - 6

```
private class window_exit_listener
    extends WindowAdapter
{
    public void windowClosing(WindowEvent e)
    {
        System.exit(0);
    }
} // window_exit_listener
```

71

---

frame_c - 7

```
private void handle_count_btn()
{
    this.num_clicks++;
    this.num_lbl.setText(
        this.num_prefix + this.num_clicks );
}

private static String num_prefix =
    "Antal klickningar: ";
private JLabel num_lbl;
private int num_clicks = 0;
} // frame_c
```

72

---

frame_c - testmain - 1

```
public static void main(String[] args)
{
    try
    {
        if ( args[0].equalsIgnoreCase( "W" ) )
        {
            UIManager.setLookAndFeel(
                UIManager.getSystemLookAndFeelClassName() );
        }
    }
}
```

73

---

frame_c - testmain - 2

```
else
{
    UIManager.setLookAndFeel(
        UIManager.getCrossPlatformLookAndFeelClassName() );
} // if
} // try
catch (Exception e)
{
} // catch
```

74

---

frame_c - testmain - 3

```
frame_c frame = new frame_c(
    "SwingApplikation");
frame.setVisible(true);
} // main
```

- jämför tidigare exempel
  - Frame byggs upp i main
- ovanstående ex
  - JFrame byggs upp i konstruktör
- effekten blir densamma

75

Grafikhantering

- public void paint(Graphics gr)
- utnyttja gr för ritning
  - linjer, rektanglar, ovaler
  - bågar, polygoner
  - bilder (JPEG och GIF)
    - GIF 256 färger, enkla
    - JPEG för foton o.d.
- Graphics2D
  - mer avancerad hantering

76

Graphics - 1

- drawLine, drawPolyline, drawPolygon
  - linjeritning
- drawRect, drawRoundRect, draw3DRect
  - fyrförkanter
- drawArc, drawOval
- dessutom för slutna figurer
  - motsvarande fill-rutiner
  - t.ex. fillOval

77

Graphics - 2

- setFont
- drawBytes, drawChars, drawString
  - för textutmatning
- drawImage
  - för bildvisning

78

Image - laddning

- JPEG eller GIF
- i Applet subklass
  - Image image = getImage(URL-objekt)
- i en applikation
  - Image image = Toolkit.getDefaultToolkit().getImage(fil eller URL-namn)

79

Vänta på bild

- OBS! getImage returnerar direkt
  - laddning sker i bakgrundstråd
- utnyttja MediaTracker
  - tracker.addImage(image, 27)
  - tracker.waitForID(27)
    - inväntar laddning av alla bilder med ID = 27

80

Canvas - rityta

- subklass till Component
  - inte till Container
- om man vill ha yta att rita på
- överrid Paint
- basklass för egna komponenter
  - JavaBeans

81

Omritning av Panel/Canvas

- i subklass till Panel eller Canvas
- anropa repaint()
  - begär omritning av area
- varianter
  - hela arean
  - del av area
  - inom viss tid

82

Omritning - update/flimmer

- repaint ger normalt anrop av
  - public void update(Graphics gr)
- default update
  - ritar om hela bakgrunden
  - anropar paint
    - ritar om allt igen
  - ORSAK TILL FLIMMER

83

Undvika flimmer

- överrid update
  - d.v.s skriv en egen
- rita bara om den bakgrund som berörs
- anropa sedan paint
- OBS! paint ska alltid implementeras
  - Java kan förbigå update
  - t.ex. då man drar i ett fönster

84

Dubbelbuffring

- rita bilder i ”osynligt” minne
- vid omritning
  - visa färdigritad bild
  - drawImage
- långsammare alternativ
  - rita om bilden varje gång